

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΜΑΪΟΥ 2015 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο συγγραφέας πραγματεύεται την αξία των αρχαίων μνημείων και τον ορθό τρόπο προσέγγισής τους. Επισημαίνει ότι η σημασία τους διαφαίνεται από την άρρηκτη σχέση με τη δημοκρατικότητα των αρχαίων, την αυθεντική ψυχαγωγία, τον πολιτισμό και την θεατρική τέχνη. Έτσι, αναδεικνύεται η επαφή παρόντος – παρελθόντος σε πρωταρχικό αίτημα της σημερινής κοινωνίας. Το αίτημα αυτό, όμως, προσκρούει στις καταστροφές των μνημείων, οι οποίες δεν πρέπει να εμποδίσουν την επαφή του κοινού με αυτά, καθώς το εξοικειώνουν με την πολιτιστική του κληρονομιά. Για την πιο οργανωμένη, λοιπόν, αξιοποίηση και προσέγγιση αυτών των αρχαιοτήτων απαιτείται καταγραφή τους, συνεργασία ειδικών, πνευματικών ταγών και τοπικής αυτοδιοίκησης. Καταλήγοντας, ο κειμενογράφος υπογραμμίζει τον καταλυτικό ρόλο των πολιτιστικών εκδηλώσεων στη διαφύλαξη και στη δημικουργική ανάδειξη των μνημείων.

- B1.** α. Σωστό
β. Λάθος
γ. Λάθος
δ. Λάθος
ε. Σωστό

B2. α) Η έβδομη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Αρχικά, εντοπίζεται η μέθοδος του αιτίου – αποτελέσματος καθώς ο συγγραφέας αναφέρει το αίτιο «Η καταγραφή όλων των μνημείων» και στη συνέχεια το αποτέλεσμα του αιτίου αυτού «θα προσφέρει ένα... πλούτου». Επιπλέον, χρησιμοποιεί τη μέθοδο των παραδειγμάτων «την ιστορία τους, τα χαρακτηριστικά τους... ή απλής αναδειξής τους» και «-των πολύ ή λιγότερο... μαρτυρίες»

- β) Πρώτα απ' όλα = αρχικά
Παράλληλα = ταυτόχρονα
Εξάλλου = άλλωστε

- B3.** α) εκτυλίσσεται = συντελείται
κατάλοιπα = απομεινάρια
επιδίωξη = στόχος
προσέγγισης = επαφής
ολοκληρωμένη = πλήρη

- β) αναπτυσσόταν ≠ περιοριζόταν
δράση ≠ απραξία
ερευνημένων ≠ ανεξερευνήτων
γνωρίζουμε ≠ αγνοούμε
ανάδειξης ≠ απόκρυψης

B4. α) Η διπλή παύλα λειτουργεί επεξηγηματικά καθώς διευκρινίζει το περιεχόμενο της λέξης «μνημείων».

β) Στο κείμενο κυριαρχεί το γ' πρόσωπο. Ο συγγραφέας με τη χρήση αυτού του προσώπου επιθυμεί να προσδώσει αντικειμενικότητα στο περιεχόμενο του μηνυματός του, το ίδιο το μήνυμα μεταφέρεται εναργέστερα στον αναγνώστη με αποτέλεσμα να γίνεται πειστικό. Το ύφος είναι επίσημο, απρόσωπο και σοβαρό.

Γ1. Αγαπητοί συνδημότες και συνδημότισσες,

Πρόλογος : Μία χαρακτηριστική έκφραση της πολύπλευρης κρίσης που κατατράχει την εποχή μας είναι και η κρίση πολιτιστικής ταυτότητας. Έχουμε, δηλαδή, σε μεγάλο βαθμό, απομακρυνθεί από την επαφή με το παρελθόν και τις ρίζες μας. Όμως, όπως έχει εύστοχα ειπωθεί : «Πεθαίνουν πάντοτε τα άρριζα έθνη και γρηγορότερα πεθαίνουν εκείνα που κόβουν από μόνα τους τις ρίζες τους». Γι' αυτό, συνιστά αδήριτη ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε τις σχέσεις μας με το παρελθόν και την πολιτιστική μας παρακαταθήκη.

Κυρίως θέμα

Α' ζητούμενο

- Η επαφή με τα μνημεία προσφέρει ζωντανή και βιωματική γνώση καθώς αποτελούν σχολεία μνήμης και πολιτισμού, μέσο συνάντησης του παρελθόντος με το παρόν, υπόμνηση της συμβολής προγόνων στην εξέλιξη του πολιτισμού.
- Συμβάλλει στο να διατηρηθεί ζωντανή η αρχιτεκτονική, η κουλτούρα, η αισθητική, οι θρησκευτικές αντιλήψεις και η φιλοσοφία κάθε λαού.
- Βοηθεί στην απόκτηση εθνικής αυτογνωσίας, εφόσον αποτελούν πηγές γνώσης και σοφίας, εφελτήρια προόδου, απaráμιλλα πρότυπα αισθητικής που ωθούν σε νέες δημιουργίες λειτουργώντας ως πηγή έμπνευσης.
- Λειτουργεί ως παράγοντας ενίσχυσης της εθνικής και πολιτιστικής συνείδησης και της ιστορικής μνήμης ενδυναμώνοντας τις αντιστάσεις στην απειλή της πολιτιστικής αλλοτρίωσης.
- Συντελεί στη διαμόρφωση ενός διαπολιτισμικού διαλόγου που προωθεί τη γόνιμη αλληλεπίδραση διαφορετικών λαών και πολιτισμών, συντελώντας στη διαμόρφωση μιας υγιούς εθνικής και οικουμενικής συνείδησης και αποτρέποντας από το στείο εθνικισμό αλλά και από τον απρόσωπο κοσμοπολιτισμό.
- Συνιστά τρόπο ανάδειξης των αξιών και καταβολών των Ευρωπαϊών πολιτών καθώς αναδεικνύει τις κοινές ρίζες του ευρωπαϊκού πολιτισμού και σφυρηλατεί την ευρωπαϊκή ταυτότητα.

Β' ζητούμενο

1. ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ :

- Περιήγηση σε αρχαιολογικούς χώρους με την απαιτούμενη προεργασία, ώστε να είναι ουσιαστική η επαφή με τα μνημεία και οι πολίτες να αντιλαμβάνονται την αξία και το ιστορικό υπόβαθρο των αρχαιοτήτων.
- Διοργάνωση από την πολιτεία και τα Μ.Μ.Ε. πολιτιστικών δρώμενων, όπως συναυλιών και εκθέσεων έργων τέχνης, που θα αποτελούν ευκαιρία εξοικείωσης των πολιτών με τους χώρους και τα μνημεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Παροχή κινήτρων από τους υπεύθυνους των μουσείων για την δημιουργικότερη και συχνότερη επαφή του πολίτη με τους μουσειακούς χώρους και τα εκθέματά τους. Σε αυτήν την κατεύθυνση τα μουσεία θα πρέπει :
  - Να καθιερώσουν ημέρες ελεύθερης εισόδου ή μειωμένου εισιτηρίου.
  - Να αξιοποιούν την ψηφιακή τεχνολογία ώστε μέσω της εικονικής πραγματικότητας οι επισκέπτες να αποκτούν βιωματική επαφή με το παρελθόν

2. ΝΕΟΙ :

- Εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα έχουν θεωρητικό αλλά και βιωματικό χαρακτήρα :
  - Οργάνωση επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους

- Ανάθεση σχετικών διαθεματικών εργασιών με αξιοποίηση του διαδικτύου
- Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε μνημεία, μουσεία ώστε οι νέοι να έλθουν σε επαφή με την πολιτιστική τους κληρονομιά.
- Αξιοποίηση των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προωθούν την ανταλλαγή πολιτιστικών εμπειριών και συμβάλλουν στη γνωριμία με τον πολιτισμό των άλλων λαών.
- Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και «αγώνων λόγου» σε χώρους που αναδεικνύουν οικουμενικές αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία και η αίσθηση της κοινότητας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με την επιχειρηματολογία που ανέπτυξα, ελπίζω να σας έπεισα για την αξία της επαφής με την πολιτιστική μας κληρονομιά και την αναγκαιότητα προστασίας και αξιοποίησής της. Έχουμε ως λαός μία πλούσια πολιτιστική παρακαταθήκη με ιερό χρέος να τη διαφυλάξουμε και να την αναδείξουμε, αντιστεκόμενη στον ολετήρα του πολιτιστικού εξανδραποδισμού. Παράλληλα, έχουμε ευθύνη να αναδείξουμε τη διαχρονική αξία της και τη συμβολή της στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο πολιτισμό. Γιατί κατά τη σοφή ρήση του Γ. Σεφέρη : «Σβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν, είναι σαν να σβήνεις και ένα αντίστοιχο κομμάτι από το μέλλον».

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας